

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre --- 12 korona.
 fél évre --- 6
 negyed évre --- 3
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többesrészű hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyitótér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Egy sajtóper vége.

A múlt évben a „Bosszu politikája” cím alatt egy vezércikk jelent meg lapunkban, melyben Fogarasi Albert, Székely Ödön és Farnos Dezső kollégiumi tanárok tanári működése — kapcsolatban közéleti tevékenységükkel — kritika tárgyává lett téve.

E cikkben foglaltakat nevezett tanárok sértőknek találták magukra s ezért becsületsértés és rágalmasért sajtóper indítottak lapunk felelős szerkesztője ellen.

A vizsgálat vendén a cikk inkriminált részében foglalt állítások valódisága beigazolást nyervén, a kir. ügyészség a vád képviselőjét megtagadta, mire panaszos tanárok mint magánvádlók adtak be vádiratot, a mely ellen szerkesztőnk kifogásokkal élt — s ennek folytán f. hó 3-án tartatott meg a kolozsvári kir. törvényszék előtt br. Rudnyánszki törv. elnök kir. kuriai bíró elnöklete alatt a vádtanácsi tárgyalás, melynek befejeztével Fogarasi Albert és társai a vádirattal el lettek utasítva s az eljárás meg lett szüntetve.

Szemle.

Gróf Tisza István nemcsak mint egyenes és határozott jellem, nemcsak mint széles látókörű, emelkedett gondolkozású és nagy erejű államférfi magasodik ki elposványosodott közéletünk fertőzött légköréből: hanem országos érdeklődés kiseri nagy tekintélyű szavait akkor is, mikor mint egyháznak hű fia valamely gyűlésen vagy ünnepélyen felszólal. A napokban a budapesti Kálvin-ünnepélyen tartott felolvasást, melynek mélyen járó filozófiája és következtetései nagy hatással voltak minden hallgatójára és olvasójára. Így végzi nevezetes előadását:

Igaz, a nagy reformátorok alkottak hitcikkelyeket. Igaz, hogy szigorúan, ridegen megkivánták e hitcikkelyek követését. Hiszen koruk gyermekei voltak ők. De az ő egész tanításukban ez az, a mi mulandó, ez az, a mi törekeny, ez az a mi gyarló, ez az a mi annak a kornak szülöttje. Az, a mi az ő nagyságuk alapja, az ő boldogító, világtörténelmi missziójuk, az nem az, hogy hitcikkelyeket alkottak s azokat egy felekezetre rákényszerítették, hanem igenis az, hogy feltámadtak a tizenöt század tekintélyével az emberiségre nyomott hitcikkelyek ellen, hogy vindikálták maguknak a jogot a biblia vizsgálatára, a szabad kutatásra, a szabad vizsgálatra és a saját egyéni meggyőződésük követésére.

S mi nem akkor leszünk hű követői Kálvinnak és Luthernek, ha abban követjük őket, a mi gyarló, a mi mulandó, a miben a kor gyermekei voltak, de akkor követjük

igazán, ha abban igyekezünk nyomdokaiba lépni, a mi örökbecsű, a mi örökéletű, a mi az emberiséget és a keresztény egyházat egy magasabb szférába, egy magasabb nivóra emeli. És ha ezen az uton halad a mi egyházunk tovább, akkor igenis, Krisztus tanát fogja hirdetni és semmi egyebet, Krisztus szolgája lesz és senki másé és akkor azután évről-évre, nemzedékről-nemzedékre, évszázadról-évszázadra, mindig lépésről-lépésre előre, mind magasabba emelkedve, mind tökéletesebben fogja a maga magasatos hivatását, a Krisztus tiszta tudományának hirdetését, terjesztését, megvalósítását megközelíteni.

A Nagyszébenben megtartott görög keleti egyházi zsinat egyhangulag hozott határozattal fegyelmi büntetés terhe alatt megtiltotta papjainak, hogy Apponyi ismeretes nyelvrendeletének eleget tegyenek. Ez a határozat az első ágyulövés, a mellyel a román egyházak immár megkezdték az eszterlen harcot egy olyan rendelet ellen, a mely a magyar állami episkopát felsőbb osztályában a görög keleti és görög katolikus hitoktatásnál csupán némi szerény helyet kíván biztosítani a magyar állam nyelvének is az egyházak hivatalos nyelve: a román mellett. És a súlyos politikai válság, vagy a gyávaság, vagy a gyengeség megköti az illetékes tényezők kezét, hogy a kihívó hadüzenetre megadják a méltó választ.

Nem lehet tenni, hogy míg az államalkotó magyarság a saját területen egyetlen vallási szervezetben sem lép föl a kizárólagos faji egyház középkori, túlhaladott követeléseivel, sőt az államélet terén sem érvényesít szűkkeblű faji szempontokat, addig a legnagyobb vakmerőséggel nyit színtre lép a görög keleti egyház és Magyarország területén exkluzív román nemzeti egyházzá kívánja tömöríteni hiveit, tudni sem akarván sem az állam nyelvének tartozó elemi tiszteletéről, sem hivei egy részének magyar mivoltáról. A nagyszébeni görög keleti érsek hivatalos lapja le meri nyomtatni a magyar állam területén és egyenesen a magyar államnyelv ellen irányuló értekezést, hogy blaszfemiát követ el a román görög keleti és katolikus egyházhoz tartozó minden hívő, ha a Miatyánkot más nyelven mondja el, mint románul. Hol van erre a brutális nyelvi erőszakoskodásra, e faji türelmetlenségre hasonló példa e föld kerékén?

Láthatatlan kezek — írja a Bp. Hirlap — mindent elkövettek, hogy a magyar pártok között az ellentétek mennél jobban kielesedjenek. Mig az egyik párt olyan értesítéseket kapott, hogy ő felseje hajthatatlan az önálló bank követelésével szemben és tudni sem akar a kizárólagos függetlenségi kabinetről, de hajlandóságot mutat katonai engedményekre, — addig a másik párt fülébe azt sugdosta a csalfa bécsi szellő, hogy az uralkodó szívesen látja a függetlenségi párt kizárólagos uralmát, hajlandó gazdasági engedményekre a katonai követelések elejtése esetén.

A pártközi helyzet csakhamar türethetlenné lett, a koalíció fölbomlott, de a külön programokkal hasztalan döngötték Bécs kapuját, bebocsátásra egyik irányzat sem talált. E helyett hadállásunk az egész vonalon szertőlött meggyöngült. A függetlenségi párt

mohó törtétele a kizárólagos uralom felé már-már elhomályosította az önálló bank követelését. A katonai nemzeti követelések megadásának szükségességét sikerült megingatni és a gazdasági önállóságra való törekvés komolysága szintén kétségessé lett azzal, hogy Kossuth maga is kész volt odaadni azért az engedélyért, hogy — előkészíthetjük.

Külön utakon járva, tehát eredményre nem jutottunk, ellenkezőleg, minden ponton kárt szenvedtünk. Vezérpolitikusainkra várna a nagy földadat, hogy nemzeti törekvéseinknek egységes irányt szabjanak a nehéz helyzet által követelt leleményességgel, ügyességgel és előrelátással.

A gazdasági ellentétek Ausztria és Magyarország között egyre élesebbekké válnak, az osztrák kormány és törvényhozás gazdasági hadjáratra készül ellenünk, a megkötött szerződéseket nem mint lojális fel, de mint ellenség magyarázza és a legridegebb önzéssel igyekszik érvényesíteni. Ily körülmények között méltán elkeseredéssel tölti el az embert, hogy a magyar pártok nem hogy közelednének egymáshoz, hanem ellenkezőleg, távolodnak egymástól, a felelősségekben nem osztozni kívánnak, hanem egymásra akarják hárítani. Mi kilátása van a pártok ily viszálkodása közepette a — nemzetnek.

Fejetlenség, tájékozatlanság és szétzútlés látszik mindenfelé; de a valóság az, hogy a zürzavarnak ez alatt a külső képe alatt Apponyi Albert gr. biztos kézzel dolgozik a függetlenségi párt kettészakításán. A csütörtöki minisztertanács eseményei, bárha nem is vezettek még eredményre, már mutatják, hogy mi készül. Kossuth a hatvanheteseket kapacitálja, hogy közeledjenek a függetlenségi párthoz, hogy aztán a mérsékelt függetlenségeknek módjuk legyen elfogadni a Wekerle — Andrássy-féle kibontakozási tervet, ha a király is hozzájárul. Andrássy és társai még tartózkodnak; de ha tapasztalják, hogy a függetlenségi pártban erőyes akció indul meg Justhék kizsárolására: ők is közeledni fognak. Ezért rendeződött éppen most fölhasználva Justh Gyula beszámolóját, ugyanerre a napra egy Kossuth-lakoma, hogy ily módon számot vetve a párt két részével megkezdhessek a teljes harcot. A makói beszéd után Justh összehívja a Házát és ekkor megtörténik a nagy ütközet, amelyet megelőzve már a pártértekezleten kiténik majd, hogy melyik csoport az erősebb. A mérsékeltettek aztán csatlakoznak a kooperációs tervhez és ellenzékbe kényszerítik Justhakat.

Vegyes hírek.

— **Menyegző.** Tegnap délből fényes esküvő folyt le városunkban. Özv. Hegedűs Gyuláné született Winkler Katinka szép és szeretetreméltó leánya Iluska kötött házasságot Gerey Gyula dr. dévai ügyvéddel, ki évekkor ezelőtt kedvelt tagja volt városunk társadalmának. A polgári esketés után, melyet Balogh Ferencz v. főjegyző végzett, rövid de tartalmas beszéd kíséretében, a díszes nászmenet a ref. templomba vonult,

hol az egyházi áldást Jancsó Sándor ref. lelkész adta az ifjú párra magas szárnyalású beszédben. A násznagyi tisztet Farkas Béla dr. dévai kir. közjegyző és bonyhai Hegedűs János töltötték be. Az esküvőt kedélyes lakoma követte. Az ifjú pár az esti vonattal a völgyen otthonába Dévára utazott. — Szeretettel teljes boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Az Erdélyi Múzeum-Egyet f. hó 23- és 24-én ünnepi ötvenéves fennállását.** 23-án d. e. 10 órakor a kolozsvári egyetem aulájában tartandó ünnepi közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Megnyitó beszédet mond Eszterházy Kálmán gróf. 2. Üdvözlések. 3. A múzeum alapítását ismerteti Schilling Lajos főtitkár. 4. Berekesztő beszédet mond Wesselenyi Miklós báró alelnök. A gyűlés végeztével: 1. A gyűjtemények megtekintése. 2. A Múzeum-kertben levő Mikó Imre gróf szobrának megkoszorúzása. 3. D. u. 2 órakor ebédet ad Kolozsvár városa a Newyork szállóban. 4. Este 7 órakor diszeloadás a Nemzeti Színházban.

— **Ismeretterjesztő előadásokat** rendez a tel folyamán a kollégium tanárkara városi társadalmunk partolása és közreműködése mellett. Az első előadás mult pénteken, november hó 5-dikén folyt le a kollégium dísztermében nagy közönség jelenlétében. Dr. Szilády Zoltán tanár nagyon érdekes képek vetítése mellett az északi sark jegvilágának természetéről, állatvilágáról és felfedezőiről beszélt egy óráig tartó szabad előadásban. Az érdekes és tanulságos előadást, melyet a közönség feszült érdeklődéssel és élvezettel hallgatott, jövő csütörtökön, november hó 11 dikén ugyane tárgyról folytatni fogja.

— **A Kossuth-Asztaltársaság** ma este 8 órakor műsoros összejövetelt tart a „Nemzeti vendéglő” utca felőli éttermében.

— **Sorompó ligája.** Folyó hó elsején az egybegyűlt kollégiumi ifjúság előtt Bodrogi János tanár lelkes beszédben hangoztatta, hogy minden magyar embernek kötelessége, tőle telhetően, a magyar iparvédelmi akciót támogatni és terjeszteni. Az ifjúság nevében két tanuló fejezte ki örömet a felett, hogy a maguk részéről is hozzájárulhatnak ezen hazafias mozgalom terjesztéséhez és sikeréhez.

— **A Dömök emlék bizottsága** ma az emlékalap javára szép sorozatu előadást tart a Bethlen-kollégium dísztermében, melyet e kegyeletos célra szives készséggel engedett át a kollégium elöljárósága.

— **A Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet** f. évi november hó 4-én tartott igazgatói ülésén Hollós István beszámolt a „Hangya” kötelekbe tartozó fogyasztási szövetkezeteknek f. évi október 20-án Budapesten tartott kongresszusáról. Ugyanekkor elhatározta az igazgatóság, hogy az eddig csendben folytatott magyar iparpártolást nagyobb mértékben gyakorlati alapon igyekszik kiterjeszteni. Nagyon elismerésre méltó figyelemmel volt az igazgatóság a helybeli iparosok érdekeire, akikre első sorban hárul az a hazafias feladat, hogy a közönség honi ipar pártolását a lehető legmesszebbmenő kívánságok kielégítésével igyekeznek meghálálni. Elhatározatott, hogy a szövetkezet honi ipar pártolási tevékenységének ellenőrzésére a tagok sorából állandó bizottságot fog kiküldeni. Az igazgatói ülés végeztével megnézték azon hazai ipartermékeket, melyek állandóan forgalmazásra kerülnek, a szövetkezet úgy a Kugler, mint a nagyszombati, valamint a Stollwerk pozsonyi csokoládé gyártmányait árusítja, melyek a legkényesebb igényeket is kielégítik.

— **A szegény tanulókat segélyező kör** karacsonyi ruhakiosztásához szivesek voltak adakozni: Zeyk Dánielné b. Kemény Ida 6 mlga 20 koronát, Göllner Árpádné 6 nsga 12 drb öltözetet. Fogadják hálás köszönetünket. Török Bertalanné, elnök.

— **Tízmillió pör a románok és székelyek között.** A királyi Kuria igen érdekes millió pörben döntött a székelyek javára. A pört évek óta folytatták Gyergyó-Holló közseg románjai Csík vármegye közönsége ellen egy kilenczezer holdas urbéri területért, melynek értéke a tízmillió koronát meghaladja. A románok 1825. óta haszonbérbe bírták a földet s 1907-ben irásos dokumentumokra hivatkozva, azzal állították elő, hogy a terület tulajdonjoga is az övék, mert Csík vármegye valamikor lemondott a tulajdonjogáról. Megindították a pört Csík vármegye ellen a terület megváltásáért. A megye ügyésze, Czíkió István dr. egész hónapokat szentelt a pör tanulmányozására s az erdélyrészi levéltárak átkutatására és sikerült olyan okmányokat napvilágra hozni, melyekkel kétségtelenül bebizonyította, hogy a megye az ingatlanok hasznából élvezete fölözt való szabad rendelkezési jogáról soha le nem mondott. Czíkió dr. ügyész érveinek a Kuria is helyet adott és a románokat elutasította alaptalan keresetükkel, ami nagy lelkesedést keltett a pörnyertes székelyek között.

— **Öngyilkos diák.** Segesvárt egy Drotleff Samu nevű VII. g. o. tanuló öngyilkos lett, mert a tanárja figyelmeztette, hogy ne töltse éjszakáit a kávéházban.

— **Elgázolta a vonat.** Alkenyér és Szászváros között tegnapelőtt hajnalban egy összeroncsolt uriasan öltözött embert találtak a sínek mentén. Kiletét nem tudják, s azt sem, hogy szerencsétlenség érte vagy öngyilkossághól került a vonat alá.

— **Égő szeker.** Zichy gróf székelyföldvári földbirtokosnak bérései kukoriczakórét hordtak s az egyik bérés fölkapaszkodott szekerre tetejére és onnan hajította ökreit. Hogy unalmát elűzze pipára gyújtott és az égő gyutát a száraz kór közé dobta. Elszunnyadva nem vette észre, hogy a kór már lángokban áll, míg a közelben járók kiabálása nem tette figyelmesé, a kiknek segítségével feldöntötte a szekeret, s így a kór mind elégett, de a szeker megmaradt. A bérésnek az ijedtségén kívül semmi baja sem lett.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagyenyedi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesülete által okt. hó 29-ikén rendezett vallásos összejövetel alkalmával begyűlt perselypénz összege 63 kor. 50 fill. Fogadják a szives adakozók egyesületünk hálás köszönetét. Zayzon János pénztáros, Jancsó Sándor titkár.

— **Beomlás egy erdélyi aranybányában.** Az Érczhegységben, Tordaaranyosmegegyében Szakáts József, dr. kalocsai ügyvéd és Bildhauer Károly dr. vádpataki aranybányájában robbantás következtében nagymértékű beomlás történt. Az ugynevezett Margit-tárnában a bányaszája a dinamit okozta erős rázkódás folytán beomlott és hat bányamunkást maga alá temetett. Nyikolae Geraszim bányamunkás meghalt a sziklatömbök alatt, a többi munkást kisebb-nagyobb sérüléssel kimentették. A szerencsétlenség dőlésében a hatóság megindította a vizsgálatot Drogan Juon felőr ellen.

— **A tüdővész pusztítása hazánkban.** A belügyminiszter jelentése szerint 1907-ben Magyarországon tüdővészben elhalt 68125 egyén. Budapest székesfővárosban 1909. május havában tüdőgümőkórban elhalt 412 egyén, ugyanezen hónapban a magyar birodalomban 7881 egyén. Ez utóbbiból vármegyénkre 65 egyén esik.

— **Kivándorlási hiánya.** Az új kivándorlási törvény nagyon szigorú intézkedéseket tartalmaz arra nézve, hogy a kivándorlás körül úzott visszaéléseket meggátolja. Köztudomás szerint eddig több száz kétes existenciának a kivándorlásra való csábítás volt busás jövedelemforrása. Befurakodott a nép közé és szép szóval, hazug ígéretekkel

rávétték a szegény népet arra, hogy adja el mindenét és vándoroljon ki Amerikába. Ott boldogság várja, ott van az eldorádó, melyről a fonóban szoktak mesélni. A tájékozatlan nép könnyen lépre ment. Kivándorolt Amerikába, hol a legnagyobb nyomorba jutott. Aki csak tehetett visszajött de már nem volt hoya. A házába, a birtokába többnyire az költözött, aki a kivándorlásra csábította. Ezen gazságoknak mondható visszaéléseknek akar gátat vetni a belügyminiszter, mikor az új végrehajtási törvény intézkedései alapján példás büntetésekkel sújtja a gaz kufárokat. A napokban érkezett le egy ítélete, amelyben Kohn Dávid nagyteremii lakost ottani kocsmáros a kivándorlásra való csábítás illetőleg a kivándorlásnak engedély nélkül való közvetítése miatt a végrehajtási törvény 46. §-ának alkalmazásával 2 hónapi elzárásra és 600 kor. pénzbüntetésre ítélte. Ez eléggé súlyos büntetés és mégis enyhének találjuk.

— **Rabok szökése.** Vasárnap délután izgalmas hajszát folyt le Déva utcáin. A törvényszék fogházából megszökött két többszörösen büntetett rab. Szökésüket észrevették a közeli honvéd kaszárnyában s néhány katona üldözni kezdte őket. A hajszát a főutcán ment végbe, míg végre a honvédek elfogták a szökevényeket. Az időközben odaérkezett fogházőrök visszakísérték a rabokat a fogházba.

— **Szőlőbirtokosai akhoz!** Nagy Gábor szőlő-nagybirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyésztett Delaware fajszőlőnek termését az idén, a midőn az ország összes szőlőtermését a betegségek majdnem teljesen lepusztították, a helyszínen tekintsek meg s győződjenek meg, hogy a Delaware szőlőről tett állítások a valóságban teljesen megfelelnek. Ezen felhívásra az ország borvidékeiről tömegesen utaztak Kólyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagu küldöttségét is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínen annyira el volt ragadtatva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést, oly sok előnye van a világhírű Delaware szőlőnek és bornak, hogy t. olvasóink saját érdekükben cselekszenek, ha meghozatják Nagy Gábor, Kóly, (Bihar m.) képes árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld.

— **Kiss szerencséje nagy!** Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsáját. Ezer és ezer ember lett ilyen uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 18 és 20-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és rendeljen sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss Károly és Társa bank részvénytársaságnál Budapest, Kossuth Lajos u. 13. mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki a vevőit és mert „Kiss szerencséje nagy!”

— **Epilepsziában** (nehézkór) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek központja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykoronautca 18. honosított meg, s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul. 279 1—1

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Láz

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

biztosan kipróbált szer.

Kellemes ízű, könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, a kik más szereket nem tudnak bevenni.

A SCOTT-féle Emulsió

azonfelül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegesét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig, 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szivesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Üzlethelyiség raktárral kiadó
Főter 14. sz. alatt. Értekezhetni Balint Jánosnál. 269 1—?

Sz. 7051—1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Reich Mihály végrehajthatónak Nesztor Tódor a Vasziáé vadveremi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 270 kor. 88 fill. tőke, s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-oz. 144. § alapján és a 146. § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbírósa kerületében levő a vadveremi 138. sz. tkjében A + 1. r. sz. 202. hr. sz. kaszáló 22 kor., — továbbá a vadveremi 228. sz. tkjében A + 1. r. sz. 140/2. hr. sz. udvartér és 141/2. hr. sz. házikert 338 kor., — végre a vadveremi 264. sz. tkjében A + 1. r. sz. 314/1. hr. sz. kaszáló 18 kor., — 2. r. sz. 1410. hr. sz. szántó 17 kor., — 3. r. sz. 1429/1/2. hr. sz. kaszáló 11 kor., — 4. r. sz. 6/1/2. hr. sz. kert 67 kor., — 5. r. sz. 738/2/1. hr. sz. legelő 3 kor., — 6. r. sz. 1178/2/2. hr. sz. szántó, 1179/2/2. hr. sz. legelő 10 kor., — 7. r. sz. 1834/2/1. hr. sz. kaszáló és 1839/2/1. hr. sz. frt. 12 1/2 kor. váltású tőkével terhelt szőlő 123 kor., — 8. r. sz. 788/1/2. hr. sz. legelő 6 kor., — 9. r. sz. 203/2/2. hr. sz. szántó 16 kor., — 10. r. sz. 354/1/2. hr. sz. kaszáló 29 kor., — 11. r. sz. 988/2. hr. sz. szántó, 987/2/2. hr. sz. kaszáló 40 kor., — 12. r. sz. 1610/2/2. hr. sz. kaszáló, 1611/2/2. hr. sz. szántó 45 kor. kikiáltási árban, de a 264. sz. tkjében foglalt ezen fekvőkre C/3. a. öv. Nisztor Mátyásné szül. Avram Mária javára bekebelezett 1/4 részbeni haszonélvezeti jog fenntartásával összesen 695 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi november hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor Vapverem község községében megállapított nyilvános árverésen a hirdetésben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtható kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-oz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. évi LX. t.-oz. 170. §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-oz. értelmében fog folytatni.

A kir. járásbírósa, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi szeptember hó 27-én.

Weiner Sándor,

kir. jbró.

272 1—1

2902—1909. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagyenyedi kisegítő takarékvégrehajthatónak Jójka Juána férj. Ladrosszán Máriáné s társz. buzásbocsárdi lakosok végrehajtást szenvedő elleni 284 K. s jár. iránti végrehajtási ügyében Ladrosszán Máriáné Jójka Joána és Jójka Simon végrehajtást szen-

vedetteknek a buzásbocsárdi 5 sz. tkjében A + 2039/2, 2040, 2041, 2042. hr. sz. ingatlanbóli Jójka Jánosné, Pratza Melintia után őket megillető 1/2-ed részre 1183 kor., — az A + 2. r. sz. a. a 791. sz. tkj. A. lapján bevezetett 45111/350710-ed közös legelő jutalék 1/2-edére 19 koronában megállapított kikiáltási árban a C. 11. alatt Jójka Jánosné Práza Melintia javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti szolgalmi jog fenntartása mellett elrendeltetik azzal, hogy a mennyiben az ingatlan jutalékért 8000 korona nem ígértetnek, az esetben a C. 11. a. szolgalmi jog fenntartása nélkül fog elárvereztetni, hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1909. évi november hó 20-ik napjának d. e. 10 órájkor Buzásbocsárd községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felén illetve kétharmadán alól nem fognak eladatni.

Az, aki a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésen mely azonnal folytatandó, többé részt nem vehet.

Árverezni szándékozók a kir. kincstár kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-oz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-oz. 170. §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek alólirott telekkönyvi hatóságnál és Buzásbocsárd községében megtekinthetők.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól.

Balázsfalva, 1909. évi augusztus hó 17 napján.

Schwarz,

kir. járásbíró.

249 1—1

Sz. 7021—1909. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Moldován Jakab tövisi lakos végrehajthatónak, Moldován István tövisi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 543 kor. 59 fill. bírói letétbe helyezendő tőke s jár. kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-oz. 144. § alapján és a 146. § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbírósa kerületében levő a tövisi 471. sz. tkjében A + 2. r. sz. 884. hr. sz. kert, 886. hr. sz. faházra 354 kor., — 5. r. sz. 1261/2. hr. sz. szántó 164 kor., — és 7. r. sz. 1739/1. hr. sz. szántó 228 kor. kikiáltási árban, de a C/56. a. Moldován Simon a Jakabé és néje Rád Dotyia javára az 5. és 7. r. sz. fekvőkre bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával, összesen 746 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi november hó 26-ik napján délután 5 órakor Tövis községében megállapított nyilvános árverésen a hirdetésben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtható kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-oz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak az 1881. évi LX. 170. §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-oz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbírósa, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi szeptember hó 27-én.

Weiner Sándor,

kir. jbró.

271 1—1

Sz. 6376—1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Gyulafehérvári takarékpénztár részvénytársaság végrehajthatónak, — Kirilla Gađa végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 400 korona tőke és jár., — valamint az ezenel oszlatkozott Magyarországi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtható 200 kor. tőke s jár. követelése és az Alsófehérvármegyei Gazdasági bank és takarékpénztár részvénytársaság végrehajtható 100 kor. és 100 kor. tőkék és jár. követelése kielégítése végett, az 1881. LX. t.-oz. 144. § alapján és a 146. § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir.

járásbírósa kerületében levő a végrehajtást szenvedő nevére felvett a mindszenti I. R. 161. sz. tkjében A + 3. r. sz. 450/1. hr. sz. egész ingatlanra összesen 48 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi november hó 26-ik napján délelőtt 11 órakor Mindszent községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtható kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-oz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-oz. 170. §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-oz. értelmében fog folytatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Nagyenyeden, 1909. évi szeptember hó 3-án.

Dr. Ács Jenő,

kir. járásbíró.

241 1—1

Árverési hirdetmény.

A Bethlen-kollégium tulajdonát képező Kossuth Lajos utca 7. számú házastelek (Ifjúsági kórház-épület), az erdélyi református egyházkerület Igazgatótanácsa jóváhagyásának fenntartásával, nyilvános árverésen örök áron eladatik.

Kikiáltási ár 20,000 korona.

Bánatpénz 10%.

Árverés f. év november 21-én d. e. 9 órakor tartatik meg a kollégium jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes feltételek a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Nagyenyed, 1909. november 3.

Rick Béla,

jószágigazgató.

276 2—2

Eladó szőlőoltványok

I. oszt. igen szép és dús gyökérezett **egy és két éves** Ripária Portalis és Ruzesztris-Monticola, alauyra oltva 74 különféle bor és csemegefajtában. Köztük a „Csaba gyöngye“, mely már július 20-án érett. Ezenkívül **Ripária-Port.** és **Rup. Monticola** sima és gyökéres **alanyvesszők**. Sima **zöld oltványok** és peronospora-mentes **európai** sima és gyökéres **vesszők**.

Kérjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az

Erzsébet-szőlőoltványtelep

Tulajdonos: **SCHMIDT MÁTYÁS**

BOGÁROS (Torontál megye.)

261 3—7 v

5500

jegyzőileg hitelesített bizonyítvány

igazolja, hogy a

KAISER-FÉLE

MELL-KARAMELLA

a három fenyővel

KÖHÖGÉS,

rekedség, katarus, nyálka, torokfájás és számarhurut ellen a legjobb szer.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 60 fill.

Kapható:

SCHIESZL KÁROLY

gyógyszerésznél

BALÁZSFALVÁN.

263 5—24

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint Budapesti művészeti körutazást téve e városba jöttem s itt tartózkodásom idejére

festészeti műtermet

rendeztem be.

Készítek természet vagy fénykép után életnagyságu arcképeket olajban vászonra, mellkép nagyságtól fogva egész életnagyságig hű kivitelben felelősség mellett.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, oltár- és szentképeket, régi képek kitisztítását vagy kijavítását, megrendelésre táj- és életképeket.

A legszebb és legbecsebb családi ereklye szeretteink arcképe, a legszebb családi meglepetés, ugyszintén kegyeletes az elhunytaknak is arcképeit megörökíteni fénykép után a család számára, melyeket is a leghűbebben felelősség mellett ígérem, arc, haj, szem, szín megmagyarázása után legrövidebb idő alatt itt helyben elkészíteni.

Női festészeti és rajzkolát is nyitok, hol alapos oktatást adok szabadkézi rajz, szénrajz (creon), Pastell-festés és olajfestésben, vászonra, selyemre, bársony-festésben (tűmunka), ugyszintén temperafestésben, min-ták és természet után.

Az előre haladást tanusítva minden két hónapban kiállítás rendezek a tanulók műveiből.

Beiratkozni lehet műtermemben d. e. 9 órától 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Műtermem: Szentkirály-utca 32 sz.
a megyeház mellett (Szigethy-féle ház).

A művészet iránt érdeklődő urak és úrnők műtermem-ben szívesen látnak. Kész szolgáljuk

Vasadi Kalicza Károly,
akad. festőművész.

282 1-?

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb 20 éves oseresapós kifogástalanul dusan termő töke, 32 fűrt, egy drb 4

éves szálvesszős töke 168 fűrt és 11 drb egy sorban lévő 4 éves szálvesszős töke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, a hol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permetezés daczára elpusztult. Így ez az év volt az, a mely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltási és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télen soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE” vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem ezimét tudja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasülte-tréről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÜLY pösta, távirtda és távbeszélő állomás. Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

278 1-7

Marosújvári Takarékpénztár r.-t.

Alaptőke 200,000 kor. Tartalékalap 22,000 kor.

Tárcaiban levő új részvényeiből elad darabonkint 115 koronáért.

Váltókat leszámítol. Ad és vesz értékpapirokat. Fizetéseket teljesít bel- és külföldön. Betéteket elfogad 5% kamat mellett, a betét kamatadót az intézet fizeti. Kölcsön kamatláb 1000 koronáig 5%, 2000 koronáig 7 1/2%, 2000 koronán felül 7%. Elsőrendű váltók 5000 koronán felül megegyezés szerint. Törlesztéses jelzálogkölcsönök 500 koronán felül felértékig földbirtokra adatnak.

Nyitva d. e. 9-12, d. u. 3-5 óra közt.

181 4-h v

Sz. 6372—1909. tkvi.

Árverési hirdményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Magyarigeni takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak, — Pikos Zahariáné Majer Melintya végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 600 kor. tőke s jár. — az 1055. sz. tjkvben foglalt ingatlanra vonatkozólag ezennel csatlakoztatott Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtató 200 kor. és 180 kor. tőkék és jár. iránti követelése, az 1112. sz. tjkv-re vonatkozólag pedig a „Julia” gyulafehérvári takarékpénztár részvénytársaság végrehajtató 900 kor., 1430 kor., 300 kor., 190 kor., 300 kor. tőkék s jár. követelése kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság kerületében levő a végrehajtást szenvedő nevére az alsógáldi 1029. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 1601/1, 1602/1. hr. sz. egész ingatlanra 408 kor., — az 1055. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 1787. hr. sz. szántó egész ingatlanra 262 kor., — az 1112. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 2370/2. hr. sz. szántó egész ingatlanra 366 kor., — és az A + 2. r. sz. 1451/2. és az 1452/2. hrzi egész ingatlanra 349 kor. becsértékben, összesen 1385 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi november hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor Alsógáld községében tartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

3. Verő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka

szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyeden, 1909. évi szeptember hó 3-án.

Dr. Ács Jenő,

kir. járásbíró.

270 1-1

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefűcukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

250 3-10

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Diszoserjék, Tüleveitűk, Kerítésnövények,
Bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok. (1. ssima áru)
európai és amerikai ssima és gyökeres vesszők.
(Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Tarsai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

86 1-

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyáladás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kítűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

289 7-26

Nagyenyeden kapható:

Kovács József örökösei Bethlen Gábor gyógyszertárában.
Dr. Odor Béla Arany csillag gyógyszertárában.